

До 10-річного ювілею лабораторії жестової мови Інституту спеціальної педагогіки НАПН України

«Професійність, толерантність, взаємоповага» – ці промовисті слова, що за нинішніх реалій набули особливого звучання, стали своєрідним девізом науковців лабораторії жестової мови Інституту спеціальної педагогіки НАПН України, якій 1 березня виповнюється 10 р. Ювілей – це не тільки свято, а й привід оцінити зроблене, озирнутися на пройдений шлях, репрезентувати потенціал і здобутки.

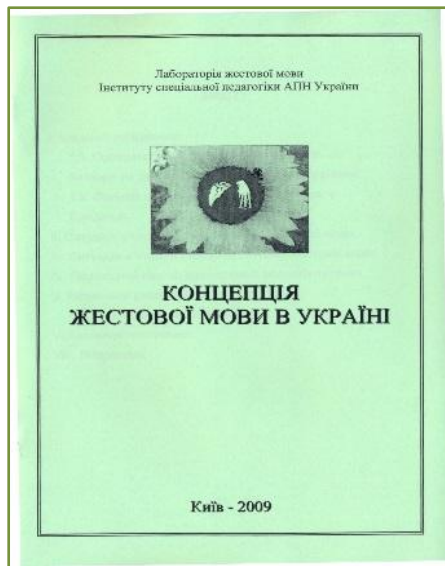
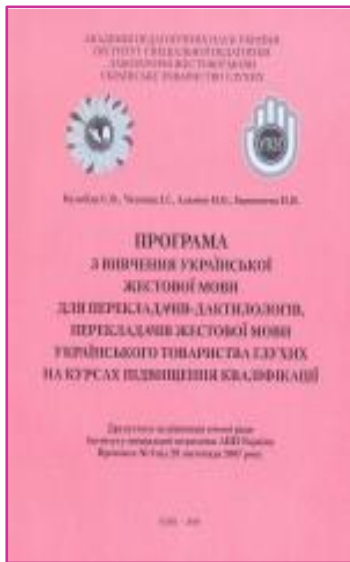
Одна з наймолодших лабораторій Інституту спеціальної педагогіки НАПН України – лабораторія жестової мови, створена у 2006 році за підтримки найбільшої в Україні громадської організації – Українського товариства глухих, представлена командою нечуючих і чуючих науковців, носіїв української жестової мови, зі значним досвідом практичної роботи у загальноосвітніх спеціальних закладах для глухих дітей та дітей зі зниженим слухом.

У лабораторії розгорнули науково-дослідну роботу з вивчення національної жестової мови відомих в Україні та за її межами науковці – Наталія Адамюк, Олена Дробот, Наталія Зборовська, Ганна Замша, Наталія Іванюшева, Світлана Кульбіда, Ірина Чепчина, двоє з яких працюють на громадських засадах; здобувачі – Леся Лещенко – вчитель ЖМ у Харківській загальноосвітній спеціальній школі для слабкочуючих, Ольга Бурлака – вчитель географії Хмельницького навчально-реабілітаційного центру.

За десятирічну діяльність науковцями лабораторії:

- розроблено концептуальні положення і визначено статус національної жестової мови - УЖМ, обґрунтовано засади двомовного навчання нечуючих з активним використанням української словесної та української жестової мов;

- вперше в історії української сурдопедагогіки обґрунтовано і доведено доцільність вивчення УЖМ, зокрема з 2009 року започатковано введення на основі розроблених оригінальних програм-комплексів в інваріантну складову Типових навчальних планів загальноосвітніх спеціальних шкіл для глухих дітей та дітей зі зниженим слухом, а також дошкільних закладів компенсуючого типу предмету «Українська жести́ва мо́ва» як рідної для глухих;

- започатковано експериментальне вивчення мовознавчих особливостей УЖМ на основі структурної лінгвістики у носіїв мови (кінетики, лексики, морфології, синтаксису), що знайде своє відображення в унікальному національному Жестівнику «Українська жестова мова»;

- видано збірник наукових праць «Жестова мова й сучасність» за спеціальністю 13.00.03 – корекційна педагогіка (7 випусків);

- організовано співпрацю з Канадським центром вивчення глухоти університету Альберти, ЦП УТОГ, Об'єднанням нечуючих педагогів, Українсько-канадським альянсом для глухих і слабочуючих, Радою перекладачів жестової мови м. Києва.

- захищено три кандидатські дисертації, дві з яких – нечучими – Галиною Воробель та Наталією Адамюк, одну докторську дисертацію; підготовлено за минулий рік ще дві кандидатські, авторами яких є Олена Дробот та Наталія Зборовська.

Науковці лабораторії спільно з представниками ЦП УТОГ активно розгортають міжнародну роботу, яка переважно зосереджена на налагодженні співпраці із зарубіжними школами вивчення національних жестових мов, громадськими організаціями, на участі в міжнародних освітніх програмах, стажуванні співробітників за кордоном, отриманні міжнародних грантів, участі в міжнародних конференціях, публікації наукових досягнень у закордонних виданнях, прийманні іноземних делегацій, підписанні міжнародних договорів про партнерство.

Молода наука в лабораторії розвивається завдяки впровадженню нових освітніх технологій з активним використанням жестової мови, зокрема традиційним стало проведення спільно з представниками ЦП УТОГ, Радою перекладачів м. Києва курсів первинної та вторинної підготовки з вивчення жестової мови на базі Навчально-відновлювального центру УТОГ у Пущі Водиці.

Колектив лабораторії шанує минуле, самовіддано творить сьогодення, вірить в обнадійливе майбутнє. У такого потужного наукового осередку зі славними традиціями є всі підстави для впевненості, що наступні роки й десятиліття стануть часом нових наукових здобутків і звершень.

Список літератури науковців лабораторії з 2004 по 2016 (включно):

2004

Закон України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252; Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 37, ст. 453; 2012, № 31, ст. 381).

Кульбіда С. В. Використання і вивчення жестової мови в Україні / С. В. Кульбіда // Наше життя. – 2004. – № 26. – С. 3-4.

Кульбіда С. В. Використання і вивчення жестової мови в Україні / С. В. Кульбіда // Наше життя. – 2004. – № 27. – С. 3.

Кульбіда С. В. Використання і вивчення жестової мови в Україні / С. В. Кульбіда // Наше життя. – 2004. – № 28. – С. 4.

Кульбіда С. В. Використання і вивчення жестової мови в Україні / С. В. Кульбіда // Наше життя. – 2004. – № 29. – С. 5.

2005

Іванюшева Н.В., Кульбіда С.В. Українська жести́ва абетка. Наталія Іванюшева, Світлана Кульбіда. - Науково-методичний посібник (доповнений і доопрацьований). – Київ: ТОВ «Київська Русь», 2005.- 64 с.

- Кульбіда С. В. Для батьків і дітей / С. В. Кульбіда // Наше життя. – 2005. – № 6. – С. 4.
- Кульбіда С.В. Поліпшення якості навчання глухих дітей шляхом використання жестової мови :Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – Науково-методичний збірник. – Київ, 2005. – С.333 – 337.
- Кульбіда С.В. Стан використання і вивчення жестової мови. Історія досліджень. Світлана Кульбіда / Сучасні системи розвитку спеціальної освіти (українсько-канадський досвід. Матер. міжнародної конференції.- Київ-Едмонтон: Науковий світ, 2005. – 75 – 83.
- Кульбіда С.В. Сучасні погляди і технології у навчально-виховному процесі шкіл для осіб з вадами слуху.- С. Кульбіда. - Розвиток життєвої компетентності учнів у загальноосвітньому навчальному закладі. – Матеріали всеукраїнської науково-пошукової конференції 7 – 8 жовтня 2004 року. – Запоріжжя, 2005. –С.167 – 170.
- Кульбіда С. В. «Шкільна зрілість» глухої дитини – запорука її ефективного навчання / С. В. Кульбіда // Підготовка до школи дітей з особливими потребами в умовах сім'ї: поради батькам. – К., 2005. – Книга 2. – С. 156–162.
- Кульбіда С. В. Комплекс дактильно-жестових вправ до посібника „Українська жестова абетка” [Електронний ресурс] / С. В. Кульбіда, В. Л. Шевченко, Н. В. Іванюшева. – К., 2005. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM).
- Кульбіда С. В. Українська жестова мова як об'єкт лексикографічної параметризації / С. В. Кульбіда, О. М. Тищенко / Лексикографічний бюлетень. – Вип. 12. – Київ, 2005. – С.37 – 42. <http://www1.nas.gov.ua/institutes/iium/lb/Documents/LB-12.pdf#page=37>

2006

- Дробот О. А. Батькам нечуючого дошкільника : Методичні рекомендації / О. А. Дробот. – Чернівці : РВК «Деснянська правда», 2006. – 32 с.
- Дробот О. А. До питання методів навчання дітей з порушеннями слуху / О. А. Дробот // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2006. – Вип. 7. – С. 10–14.
- Дробот О. А. Роль і місце жестової мови глухих (історичний огляд) / О. А. Дробот // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2006. – Вип. 8, Ч. 2. – С. 136–140.
- Дробот О. А. Сучасні підходи до навчання глухих дошкільників в умовах білінгвізму / О. А. Дробот // Жестова мова й сучасність. – 2006. – Вип. 1. – С. 94–104.
- Жестова мова й сучасність : Зб. наук. пр. Вип. 1 / ред.: В.В.Засенко; Ін-т спец. педагогіки АПН України. - К., 2006. - 281 с. - укр.
- Іванюшева Н.В., Кульбіда С.В. Українська жестова абетка. Н. Іванюшева, С. Кульбіда. - Науково-метод. посібник (доп. і доопр.). – Київ: ТОВ «Київська Русь», 2005.- 64 с.
- Кульбіда С. В. Білінгвальне навчання нечуючих: стан, перспектива розвитку / С. В. Кульбіда // Дефектологія. - 2006. - № 3. - С. 2-3. <http://irbis-nbuv.gov.ua>
- Кульбіда С. В. Правила дактилювання / С. В. Кульбіда // Дефектологія. - 2006. - № 1. - С. 39-41. <http://irbis-nbuv.gov.ua>
- Кульбіда С.В. До питання про білінгвальне навчання нечуючих: теорія і практика Жестова мова й сучасність: Зб. наук. праць. – Вип. 1.- К: Наукова думка, 2006.- С.16 – 22.
- Кульбіда С.В. Освіта XXI століття Дефектологія. - № 2. - 2006. - С.54 – 56. irbis.npu.edu.ua
- Кульбіда С.В. Домашня бібліотека. С. Кульбіда. - Діти з особливими потребами у

початковій школі: поради батькам.-Книга 3.- Київ, 2006.- С.201 – 210.

Кульбіда С.В. Досвід використання жестової мови у початковій ланці навчання.- С. Кульбіда.- Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. - Науково-метод. зб.. – Вип. 7.- Київ: Наукова думка, 2006.- С.48 – 51.

Кульбіда С.В. Аналіз спілкування глухих і чуючих дітей (на основі зарубіжних досліджень).- С. Кульбіда.- Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спец. школі. - Науково-метод. зб.. – Вип. 8.- Т.1.- Запоріжжя, 2006.- С.112 – 116.

Кульбіда С.В. Використання невербальних засобів розвитку нечуючої дитини.- Світлана Кульбіда.- Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. - Серія 19.- Корекц. педагогіка та психологія. – Вип. 5.- Київ: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2006.- С.72 – 76.

2007

Дробот О. А. Значення раннього використання жестової мови під час навчання та виховання нечуючих дошкільників / О. А. Дробот // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2007. – Вип. 9. – С. 169–172.

Дробот О. А. Розвиток емоційно-пізнавального інтересу у нечуючих дітей в умовах дошкільного закладу компенсаторного типу / О. А. Дробот // Жестова мова й сучасність. – 2007. – Вип. 2. – С. 33–48.

Дробот О. А. Роль дидактичної гри у навчанні нечуючого дошкільника / О. А. Дробот // Зб. наук. праць Кам'янець-Подільського університету. Серія: соціально-педагогічна. – 2007. – Вип. VII. – С. 358–360.

Жестова мова й сучасність : Зб. наук. пр. Вип. 2 / ред.: С. В. Кульбіда; Ін-т спец. педагогіки АПН України. - К., 2007. - 281 с. - укр.<http://irbis-nbu.gov.ua>

Зборовська Н., Кульбіда С. Особливості лінгвістичного дослідження української жестової мови у доробку Р.Г.Краєвського.- Н. Зборовська, С. Кульбіда.- Жестова мова й сучасність : Збірник наукових праць. – Вип. 2.- Київ,2007.- С.197 – 210.

Іванюшева Н.В., Кульбіда С.В. Основні положення двомовного навчання нечуючих осіб в Україні. Н.Іванюшева, С. Кульбіда. Жестова мова й сучасність <http://www.nbu.gov.ua>

Кульбіда С.В. Особистісно орієнтований підхід щодо використання жестової мови у змісті спец. освіти осіб з порушеннями слуху Педагогічна і психологічна науки в Україні: Збірник наукових праць до 15-річчя АПН України у 5 томах / Т. 3. Психологія, вікова фізіологія та дефектологія. - Київ: Педагогічна думка, 2007.- С. 365 – 374.

Кульбіда С.В. До питання про стан використання і вивчення жестової мови в Україні (історичний аспект) Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та психологія: Збірник наукових праць. - К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2007.- № 8.- С.14 – 18.http://irbis.npu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r/cgiirbis_64.

Кульбіда С.В. Українська дактилологія : науково-методичний посібник. - С. Кульбіда. - К.: Педагогічна думка, 2007. - 328 с.

Кульбіда С.В. Місце жестової мови у спеціальній школі для осіб з порушеннями слуху Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. - Науково-метод. збірник. – Вип. 9.- Київ: ПП: Актуальна освіта, 2007.- С.82 – 84.

Кульбіда С.В. Жестова мова у навчально-виховному процесі осіб з порушеннями слухуАктуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: Збірник наукових праць № 2(4).- Київ: Педагогічна думка, 2007. - С.108 – 113.

Кульбіда С.В. Вивчення європейського досвіду використання жестової мови у навчанні нечуючих.- С. Кульбіда.- Наук. часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 19. Кор. педагогіка та психологія : Зб. наук. праць. - К.: НПУ імені П.Драгоманова, 2007.- №7.-

C.45 – 50.

Кульбіда С.В. Використання жестової мови в системі «тотальної комунікації», білінгвального навчання.- С. Кульбіда.-Жестова мова й сучасність : Зб. наукових праць – Вип. № 2.- Київ, 2007.- С.49 – 69.

Кульбіда С.В. Дотримання мовленнєвої норми при опануванні дактилем нечуючими учнями.- Світлана Кульбіда.-Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями слуху та інтелекту / За ред. В.І. Бондаря, В.В. Засенка. – К.: Тов. „Поліпром”; 2007. – С. 65 – 76.

Кульбіда С.В. Проект словника української жестової мови.- С. Кульбіда.-Зб. матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції „Освіта та виховання нечуючих на сучасному етапі”. – Київ, 2007. – С.159 – 164.

Кульбіда С. В. Крок до плідної співпраці / С. В. Кульбіда // Наше життя. – 2007. – № 24. – С. 3.

Кульбіда С. В. Сучасні погляди на використання жестової мови / С. В. Кульбіда // Педагогічна газета. – 2007. – № 4 (153). – С. 5.

Кульбіда С.В. They visited several programs in Edmonton www.uofaweb.ualberta.ca.2007.

2008

Адамюк Н.Б. Використання білінгвального методу під час вивчення поеми «Сон» Т.Г.Шевченка нечуючими дев'ятикласниками / Н. Б. Адамюк // Жестова мова й сучасність. – 2008. – Вип. 3. – С. 56-68.– Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1885/>

Дитина зі світу тиші. На допомогу батькам нечуючої дитини : наук.-метод. посіб. / ред.: С. В. Кульбіда; уклад.: Н. А. Зборовська; Ін-т спец. педагогіки АПН України. - К. : Пед. думка, 2008. - 184 с. - Бібліогр.: 70 назв. - укр.<http://irbis-nbuv.gov.ua>

Дробот О. А. До питання використання жестової мови у навчанні та вихованні дошкільників з порушеннями слуху / О. А. Дробот // Сучасні тенденції реалізації змісту освіти осіб з порушеннями слуху : зб. текстів виступів на наук-практ. конференції. – К. : Актуальна освіта, 2008. – С. 153–165.

Дробот О. А. Реалізація особистісно-орієнтовного підходу у змісті програми «Жестова мова» для нечуючих дошкільників / О. А. Дробот // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі. – 2008. – Вип. 10. – С. 245–248.

Дробот О. А. Рання комунікація нечуючих дітей – необхідна умова розвитку дитини / О. А. Дробот // Жестова мова й сучасність. – 2008. – Вип. 3. – С. 5–10. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1961/>

Жестова мова й сучасність : зб. наук. пр. Вип. 3 / ред.: В. В. Засенко; Ін-т спец. педагогіки АПН України. - К. : Пед. думка, 2008. - 192 с. - укр. <http://irbis-nbuv.gov.ua>

Замша А. В. Соц.-психологічні аспекти становища нечуючих в суч. укр. суспільстві / А. В. Замша, В. О. Замша // Жестова мова й сучасність. – 2008. – № 3. – С. 11–17.

Засенко В.В., Кульбіда С.В. Дактилологія. В. Засенко, С. Кульбіда. Енциклопедія сучасної України. - Т. 7.- Київ: Інститут енциклопедичних досліджень, 2008.- С.496.

Зборовська Н. А. Особливості жестового мовлення у нечуючої людини / Н. А. Зборовська // Жестова мова й сучасність. – 2008. – № 3. – С. 114–123.

Збірка програм з вивчення УЖМ. С.Кульбіда, І.Чепчина, Н.Адамюк, Н. Іванюшева. - Програмно-методичний комплекс. - Київ: Поліграфічний центр УТОГ, 2008.-328 с.

Кульбіда С.В. Дактилологія українська. Світлана Кульбіда. Енциклопедія освіти / АПН У; гол. ред. В.Г.Кремень.- К.: Юрінком інтер, 2008. - С.161 – 162.

Кульбіда С.В. Сурдопедагог. С. Кульбіда. - Енциклопедія освіти / АПН У; гол. ред. В.Г.Кремень.- К.: Юрінком інтер,2008. - С.886 – 887.

Кульбіда С.В. Українська жестова мова. Світлана Кульбіда.- Енциклопедія освіти / АПН У; гол. ред. В.Г.Кремень.- К.: Юрінком інтер,2008. – С.928 – 929.

Кульбіда С.В. Концептуальні засади навчання нечуючих і використання жестової мови (на матеріалах зарубіжної теорії та практики) / С.В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність: збірник наук. праць. – 2008. – Вип. 3. – С. 26 – 33. <http://lib.iitta.gov.ua/1978/>

Кульбіда С.В. Сучасні системи навчання нечуючих дітей і використання жестової мови (на матеріалі зарубіжної теорії та практики). С.Кульбіда. Сучасні тенденції реалізації змісту освіти з порушеннями слуху. - Київ, 2008. - С.101 – 120. <http://www.vmurol.com.ua>

Кульбіда С. В. Дослідження української жестової мови на початковому етапі / С. В. Кульбіда / Жестова мова й сучасність : Збірник наукових праць. – Вип. 3. - Київ: Педагогічна думка, 2008. - С.124 – 135. <http://scholar.google.com>

Кульбіда С.В. Джерельна база формування терміну **жестова мова**. Світлана Кульбіда. Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та психологія: зб. наукових праць. - К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2008.- №9.- С.58 – 61.

Кульбіда С.В. Досвід використання жестової мови у навчальних закладах Великобританії (80 роки ХХ ст.) Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі : науково-метод. зб.- Вип. 10 / За ред. В. І.Бондаря, В. В. Засенка.- К.: Науковий світ, 2008.- С.148 – 158.

Кульбіда С.В. Дотримання мовленнєвої норми під час опанування дактиля нечуючими учнями. С. Кульбіда. - Дефектологія. - № 3. - 2008. - С. 34 – 40.

Чепчина І. І. Інноваційна модель підготовки і перепідготовки перекладачів та педагогів в Україні з основ вивчення жестової мови / І. І. Чепчина, Н. Б. Адамюк // Жестова мова й сучасність. – 2008. – Вип. 3. – С. 147-158. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1984/>

2009

Адамюк Н. Б. Незалежне зовнішнє оцінювання знань нечуючих осіб / Н. Б. Адамюк // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 294–323.

Адамюк Н. Б., Чепчина І.І. Синтаксичі особливості УЖМ: на прикладі простого речення / Н. Б. Адамюк, І. І. Чепчина // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 170–191. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1956/>

Адамюк Н. Б. Стан розуміння УЖМ педагогами спеціальних шкіл-інтернатів для дітей з порушеннями слуху (аналіз курсів УЖМ) / Н. Б. Адамюк // Дидактичні та соц.-психологічні аспекти кор. роботи у спеціальній школі. – 2009. – Вип. 11. – С. 3–8.

Дробот О. А. Комунікативна діяльність: прояв та розвиток у нечуючих дітей дошкільного віку / О. А. Дробот // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 118–135. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1962/>

Замша А. В. Соціальні стереотипи сприймання чуючими нечуючої людини / А.В. Замша, М. В. Нестеренко // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 273–293.– Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1972/>

Зборовська Н. А. Концепт «кольоропозначення» в мовній культурі глухих / Н. А. Зборовська // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 192–217.

Зборовська Н. А. Особливості розуміння казок жестовою мовою нечуючими дошкільниками / Н. А. Зборовська // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти колекційної роботи у спеціальній школі. – 2009. – Вип. 11. – С. 106–110.

Зборовська Н. А., Скурчинський В.В. Сурдопедагогіка Валентина Лозинського у діалозі з сучасністю (до 100-річчя з дня народження) / Н. А. Зборовська, В. В. Скурчинський // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 324–341.

Іванюшева Н. В. Кохлеарна імплантація (російський досвід) / Н. В. Іванюшева // Жестова мова й сучасність. – 2009. – № 4. – С. 59–72. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1976/>

Кульбіда С.В. Українська жестова мова як природна знакова система / С.В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність: збірник наукових праць. – 2009. – Вип. 4. – С. 218 – 239. <http://lib.iitta.gov.ua/1979>

Кульбіда С. В. Жестова мова як знакова система / С. В. Кульбіда / Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі : наук.-метод. зб. – Вип. 10. - Київ: Науковий світ, 2009. - С.109 – 113. <http://lib.iitta.gov.ua/1979>

Кульбіда С.В. Участь канадських фахівців у дослідженні української жестової мови на сучасному етапі. Світлана Кульбіда.- Друга міжнародна науково-практична конференція : Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті. - Тези доповідей. – Л.: „Львівська політехніка”, 2009.- С.247.

Кульбіда С.В. Особливості розвитку спілкування глухих дітей в умовах сім'ї. Світлана Кульбіда.- Дефектологія. - №3. – 2009. – С. 13 – 17.

Кульбіда С.В. Науково-методичні засади впровадження української жестової мови у навчальний процес нечуючих. С. Кульбіда.- Жестова мова й сучасність : зб. наукових праць. – Вип. 5.- К.: Центродрук, 2009.- С. 45 – 53.

Кульбіда С.В., Чепчина І.І. Проект концепції жестової мови в Україні. Світлана Кульбіда, Ірина Чепчина.- Дефектологія. - № 3. – 2009. – С. 3 – 7.

2010

Адамюк Н. Б. Особливості викладання змісту «Лісової пісні» із застосуванням української жестової мови нечуючим школярам / Н. Б. Адамюк // Жестова мова й сучасність. – 2010. – № 5. – С. 99–125. – Режим доступу :<http://lib.iitta.gov.ua/1957/>

Адамюк Н. Б. Програми «Українська жестова мова» та рекомендації до розподілу програмового матеріалу для підг., 1 – 12 кл. спеціальних загальноосвітніх навч. закладів для дітей глухих та зі зниж. слухом / Н. Б. Адамюк. – К. : Поліграфкнига, 2010. – 160 с.

Дитина зі світу тиші: на допомогу батькам нечуючої дитини. Науково-методичний посібник. - К.: СПКТБ УТОГ, 2011. – 328 с. (доповнений і доопрацьований).

Дробот О. А. Навчання розповіді як складової мовленнєвої компетенції глухих дітей дошкільного віку / О. А. Дробот // Жестова мова й сучасність. – 2010. – № 5. – С. 198–209. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1968/>

Дробот О.А. Програми з української жестової мови для спеціальних дошкільних навчальних закладів компенсуючого типу для дітей глухих та зі зниженим слухом (1 – 4 роки навчання) [Електронний ресурс] / О.А. Дробот. – К. : Інститут спеціальної педагогіки, 2010. – 196 с. – Режим доступу: <http://ispukr.org.ua>

Замша А. В. Роль жестової мови у розвитку особистості нечуючої дитини / А. В. Замша // Жестова мова й сучасність. – 2010. – № 5. – С. 238–247. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1973/>

Зборовська Н. А., Іванюшева Н.В. Особливості застосування багатозначних слів та жестів у мовній культурі нечуючих / Н. А. Зборовська, Н. В. Іванюшева // Жестова мова й сучасність. – 2010. – № 5. – С. 176–196. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1977/>

Зборовська Н.А., Замша А. В. Підвищення якості освіти нечуючих шляхом впровадження української жестової мови в навчальний процес / А. В. Замша, Н. А. Зборовська // Дефектологія. – 2010. – № 2. – С. 41–43.

Кульбіда С.В. Жест як елемент жестикуляції. Локалізація – компонент жесту / С.В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність: зб. наукових праць. – 2010. – Вип. 5. – С. 159 – 175. <http://lib.iitta.gov.ua/1980/>

Кульбіда С.В. Жест як основний компонент жестової мови. С. Кульбіда.-Жестова мова й сучасність : зб. наук. Праць. – К.: Науковий світ, 2010. – Вип. 5. – С. 159 – 175.

Кульбіда С. В. Науково-методичні засади впровадження української жестової мови у навчальний процес нечуючих / С. В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність. – 2010. – Вип. 5. – С. 45–53.

Кульбіда С. В. Теоретико-методичні засади використання жестової мови у навчанні нечуючих / С. В. Кульбіда / Автореферат дис. на здобуття докт. пед. наук. за спец. 13.00.03. – спеціальна педагогіка. – К., 2010. – 38 с. <http://irbis-nbuv.gov.ua>

Кульбіда С. В. Теоретико-методичні засади використання жестової мови у навчанні нечуючих : монографія / С. В. Кульбіда. - К. : Поліпром, 2010. - 503 с. - укр.

Кульбіда С.В. Жестова мова як комунікативна система. С. Кульбіда.-Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі : наук.-метод. зб. – Вип. 11 / За ред. В. В.Засенка.- Київ: Науковий світ, 2010.- С.139 – 143.

Чепчина І. І. Нові підходи до питання професійної підготовки перекладачів жестової мови / І. І. Чепчина // Жестова мова й сучасність. – 2010. – № 5. – С. 47–69. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1985/>

2011

Адамюк Н. Б.,Лещенко Л. Білінгвальне навчання нечуючих в контексті українських освітніх реалій / Н. Б. Адамюк, Л. М. Лещенко // Жестова мова й сучасність. – 2011.– Вип. 6. – С. 131 –138. – Режимдоступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1959/>

Дробот О. А., Іванюшева Н.В. Особливості двомовних програм / О. А. Дробот, Н. В. Іванюшева // Жестова мова й сучасність. – 2012. – Вип. 7. – С. 27–41. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1971/>

Дробот О. А., Щуцька О.І., Капелюх Д.Р. Розвиток спілкування глухих дітей в умовах сім'ї / О. А. Дробот, О. І. Щуцька, Д. Р. Капелюх // Жестова мова й сучасність. – 2011. – Вип. 6. – С. 81–97. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1970/>

Зборовська Н. А. Використання жестової мови на уроці літератури у загальноосвітній школі для дітей з порушеннями слуху / Н. А. Зборовська // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. – 2011. – Вип. 2. – С. 74–83.

Кульбіда С.В. Лексичне значення жесту / С.В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність: збірник наукових праць. – 2011. – Вип. 6. – С. 98 – 108. <http://lib.iitta.gov.ua/1981/>

Концепція білінгвального навчання осіб з порушеннями слуху / [С. В. Кульбіда, І. І. Чепчина, Іванюшева Н.В., Адамюк Н.Б. та ін.]. – К. : УТОГ, 2011. – 53 с. <http://lib.iitta.gov.ua>

Український жестівник для батьків. Жестівник. - НАПН України, Ін-т спец. педагогіки, Лаб. Жестової мови, Укр. т-во глухих. – К.: СПКТБ УТОГ, 2011. – 380 с.

Кульбіда С. В. Історія дослідження стану використання і вивчення жестової мови [Електронний ресурс] / С. В. Кульбіда. – 2011. – Режим доступу : www.canada-ukraine.org/journals/voll/kulbida_ukr.pdf.

Чепчина І. І. Особливості забезпечення якісного перекладу з української мови на українську жестову мову (на прикладі аналізу поняття ПРОПУСТИТИ) / І. І. Чепчина //

Жестова мова й сучасність. – 2011. – Вип. 6. – С. 26–39. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1986/>

Чепчина І. І. Запровадження та розвиток двомовного навчання як неминучий шлях розвитку нечуючої особистості (історичний аспект) / І. І. Чепчина, Н. В. Іванюшева, А. В. Замша // Жестова мова й сучасність. – 2011. – Вип. 6. – С. 145–153. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1974/>

2012

Адамюк Н. Б. Особливості володіння українською жестовою мовою глухими першокласниками загальноосвітніх спец. шкіл для глухих / Н. Б. Адамюк // Жестова мова й сучасність. – 2012. – Вип. 7. – С. 50–71. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1960/>

Адамюк Н. Б., Чепчина І. І. Поступ спеціальної педагогіки – укр. жестівник для батьків / Н. Б. Адамюк, І. І. Чепчина // Жестова мова й сучасність. – 2012. – Вип. 7. – С. 107–126. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/1987/>

Дробот О. А. Комплекс дидактично-роздаткового матеріалу з вивчення жестової мови / О. А. Дробот. – К. : Поліграфічний центр УТОГ, 2012. – 45 с.

Замша А. В. Нормативно-правове забезпечення освітньої сфери для дітей глухих та слабочуючих провінції Альберта, Канада / А. В. Замша // Дефектологія. Особлива дитина: навчання і виховання: науково-методичний журнал. – №2 (62). – 2012. – С. 25–28.

Зборовська Н. А. Використання жестової мови у навчанні учнів з порушеннями слуху: правове та наукове підгрунття / Н. А. Зборовська // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. – 2012. – Вип. 3, Ч. 2. – С. 88–98.

Зборовська Н. А. Погляди на двомовність як продукт історичного формування поняття / Н. А. Зборовська // Жестова мова й сучасність. – 2012. – № 7. – С. 18–26.

Кульбіда С. В. Філософські підходи теоретико-методологічної бази спеціальної освіти: джерела розвитку нечуючої особистості / С. В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність: збірник наукових праць. – 2012. – Вип. 7. – С. 175 – 196. <http://lib.iitta.gov.ua/1983>

Кульбіда С. В., Чепчина І. І. та ін. Орієнтовний перелік жестових одиниць для загального користування, етичний супровід нечуючих та взаємодія з ними під час проведення фінальної частини з футболу Євро-2012 : Навч. посібник для співробітників соціальної сфери з комп'ютерним супроводом / С. В. Кульбіда, І. І. Чепчина та ін. – К.: СПКТБ УТОГ, 2012. – 29 с.; 1 ел. опт. диск (CD-ROM). <http://lib.iitta.gov.ua/9307/>

Кульбіда С. В. Формування жестомовної комунікативної компетенції в контексті соціокультурного підходу. С. Кульбіда. - Зб. наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / за ред. О. В. Гаврилова, В. І. Співака. – Вип. XXI в двох частинах, частина 2. Серія: соц.-педагогічна. – Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2012. - С. 328 – 338. <http://fkspp.at.ua>

Кульбіда С. В., Чепчина І. І. та ін. Основні положення двомовного навчання нечуючих осіб в Україні. Жестова мова й сучасність. – К.: О Т. Ростунов, 2012. – Вип. 7. – С. 42 – 48.

Кульбіда С. В. Теоретико-методичні засади вивчення української жестової мови в Україні. Світлана Кульбіда.- Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки. Збірник наукових праць. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – Вип. 6 (14). – С. 44 - 54.

Кульбіда С. В. Дотримання мовленнєвої норми при опануванні українським дактилем.- С. Кульбіда.-Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки. Зб. наукових праць. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. – Вип. 7 (15). – С. 62 — 73.

Кульбіда С. В., Чепчина І.І., Адамюк Н.Б., Іванюшева Н.В., Башенко Т.П. Основні положення двомовного навчання нечуючих осіб в Україні / С. В. Кульбіда, І. І. Чепчина, Н. Б. Адамюк, Н. В. Іванюшева, Т. П. Башенко // Жестова мова й сучасність. – 2012. – Вип. 7. – С. 42–48.

Українська жестова мова/ Жестівник : навчальний посібник / С.Кульбіда, І.Чепчина, Н.Адамюк. – К.: [Педагогічна думка], 2012. – 206 с.

2013

Дробот О. А. Українська жестова мова: навч. посіб. для підготовчого, 1 кл. спец. загальноосвіт. навч. закл. для дітей глухих та зі зниженим слухом / О. А. Дробот. – К. : Либідь, 2013. – 320 с.

Дробот О. А., Зборовська Н.А. Дидактичний матеріал з УЖМ: навч. посіб. для підг., 1 кл. спец. загальноосвіт. навч. закл. для дітей глухих та зі зниженим слухом / О. А. Дробот, Н. А. Зборовська. – К.: Либідь, 2013. – 288 с.

Замша А. В. До проблеми вивчення ролі мови у формуванні абстр. мислення підлітків з пор. слуху // Психологічні науки: Проблеми і здобутки. – Вип. 4. – 2013. – С. 118–133.

Іванюшева Н.В., Кульбіда С.В. Особливості застосування двомовних програм як інструмент збереження мови лінгвістичної меншини : Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови : зб. наук. праць : Вип. 4. Частина 4. – Кіровоград, Імекс-ЛТД, 2013. – 25 -33. <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>

Кульбіда С.В. Жест як елемент жестикуляції. С. Кульбіда.-Дефектологія. особлива дитина: навчання і виховання. - № 1(65).- 2013. – С. 14 – 22.

Кульбіда С. В. Нове в законодавстві України щодо забезпечення прав глухих як лінгвістичної меншини / С. В. Кульбіда // Актуальні проблеми навчання і виховання людей з особливими потребами. – 2013. – № 10 (12). – С. 39–52. <https://scholar.google.com.ua>

Кульбіда С.В. Орієнтовна модель опанування української дактилології / С. В. Кульбіда // Дефектологія особлива дитина: навчання і виховання. – 2013. – № 2(66). – С. 12 – 14. <http://www.csnukr.in.ua>

Кульбіда С.В. Орієнтовна модель опанування української дактилології (продовження) / С. В. Кульбіда // Дефектологія особлива дитина: навчання і виховання. – 2013. – № 3(67). – С. 8–12. <http://www.csnukr.in.ua>

Кульбіда С.В. Формування партнерських стосунків чуючих і нечуючих фахівців у питанні навчання нечуючих учнів / Світлана Кульбіда. - Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови : зб. наук. праць : Вип. 4. Частина 4. – Кіровоград, Імекс-ЛТД, 2013. – С. 52 – 58. <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>

Кульбіда С.В. Використання жестової мови в освітньому процесі нечуючих на засадах гуманістичної педагогіки. Світлана Кульбіда. Зб. наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка Вип. XXII в двох частинах, частина 2. Серія: соціально-педагогічна. – Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2013. - С. 159 – 169. <http://fkspp.at.ua>

Кульбида С.В. Теоретические и методологические аспекты образовательной стратегии для незлышащих. Светлана Кульбида.- Сб. научных статей участников V международного теоретико-методологического семинара 8-9 апреля 2013 года, ИСОиКР

ГБОУ ВПО МГПУ в 2-х томах. Том 1. Специальная педагогика и специальная психология: современные проблемы теории, истории, методологии.- М.: ЛОГОМАТ, 2013.- С.169 – 179. <https://resources.mgpu.ru/docfulldescription.php?docid=353830>

Кульбіда С.В. Джерельна база терміну «двомовність» (теоретичний аспект) Світлана Кульбіда.- Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / [за ред. О. В. Гаврилова, В. І. Співака]. Вип. XXII в двох частинах, частина 2. Серія: соціально-педагогічна. – Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2013. - С. 128 – 138.

Кульбіда С.В. Застосування особистісно зорієнтованого підходу у змісті спеціальної освіти нечуючих осіб щодо використання національної жестової мови. С. Кульбіда.- Теоретичне та методичне забезпечення навчання та виховання осіб з особл. освітніми потребами : Зб. наук. праць. Вип. 3. – Славянськ: Донбаський державний пед. університет, 2013. – С. 56 – 66.

Ткаченко К. О. Теоретичні засади морального виховання нечуючих учнів // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. – 2013. – Вип. 4, Ч. 2. – С. 338–349.

Ткаченко К.О., Кульбіда С.В. Організаційно-методичні умови діяльності кабінету УЖМ у загальноосвітніх спеціальних закладах для нечуючих учнів : Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови : зб. наук. праць : Вип. 4. Частина 4. – Кіровоград, Імекс-ЛТД, 2013. – 72 - 84. [file:///C:/Users/vzsh2/Downloads/ooop_2013_4\(1\)_12.pdf](file:///C:/Users/vzsh2/Downloads/ooop_2013_4(1)_12.pdf)

2014

Адамюк Н.Б. Лінгводидактична модель вивчення лексичних одиниць УЖМ / Н. Б. Адамюк // Особлива дитина: навчання і виховання. – 2014. – №4 (72). – С. 48–56.

Адамюк Н. Б. Особливості методики вивчення лексики укр. жестової мови глухими мол. школярами / Н. Б. Адамюк // Освіта осіб з особл. потребами: шляхи розбудови. – 2014. – Вип. 5. – Ч. 1. – С. 10–17.

Байкіна Н., Кульбіда С.В. Мовне забезпечення корекційного процесу на навчально-трен. заняттях із глухими підлітками : Індивідуальні методики адаптивної фізичної культури для осіб із сенсорними порушеннями / навчальний посібник. – Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2014. – С. 303 – 425.

Географічний жестівник — континенти, країни, міста. С. Кульбіда, І. Чепчина, Н.Адамюк, В. Кириченко. — Посібник. — Київ: СПКТБ УТОГ. 2014. — 96 с.

Дробот О. А. Білінгвальні програми: специфіка, види, типологія та зміст / О. А. Дробот // Роль пед. та психологічних наук у процесі розвитку суспільства в умовах сьогодення : Матеріали міжнар. науково-практичної конференції (м. Київ, 5 грудня 2014 р.). – К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2014. – С. 37 – 40.

Дробот О. А. Значення УЖМ у навч.-виховному процесі дошк. закладу для дітей з пор. слуху / О. А. Дробот // Пед. та психологічні науки: аналіз сучасності та прогноз майбутнього : Мат. міжнародної науково-практ. конференції (м. Харків, 12–13 грудня 2014 року). – Харків: Східноукр. організація «Центр пед. досліджень», 2014. – С. 27 – 32.

Замша А. В. Порівняльний аналіз монологічного та білінгвального підходів до навчання дітей з пор. слуху / А. В. Замша // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – 2014. – Вип. 5, Том IV (55) : Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – С. 175–183.

Замша А. В. Особливості регуляційного компоненту інтелект. потенціалу підлітків з порушеннями слуху / А. В. Замша // Вісник Одеського національного університету. Серія : Психологія. – 2014. – Т. 19, вип. 2(32). – С. 129-139.

Зборовська Н. А. Особливості соціальної ситуації розвитку та мовної компетентності учнів з порушеннями слуху / Н. А. Зборовська // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. – 2014. – Вип. 6. – С. 60–66.

Кульбіда С. Чинне законодавство України щодо забезпечення прав глухих як лінгвістичної меншини / С. Кульбіда // Особлива дитина: навчання і виховання. - 2014. - № 4. - С. 39-47. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>

Кульбіда С.В. На засадах гуманістичної педагогіки: жестова мова в освітньому процесі нечуючих. С. Кульбіда.- Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови : зб. наук. праць : Вип. 7. / за ред. В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої. – К.: ТОВ «Атопол», 2014. – 58 – 64. Режим доступу:<http://www.ispukr.org.ua>

Ткаченко К. О. Формування гуманістичних цінностей нечуючих підлітків : теоретичний аспект / К. О. Ткаченко // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. – 2014. – Вип. 6. – С. 168–171. Режим доступу : http://ooup_2014_6_35.pdf

2015

Адамюк Н.Б. Особенности образования синонимических рядов в украинском жестовом языке. Н.Адамюк.Непрерывное профессиональное образование лиц с ограниченными возможностями: сборник статей международной научно-практической конференции. (Минск, 17 - 18 декабря 2015 г.). – Минск : БГУИР, 2015. – С. 41 – 45. Режим доступу:<https://libeldoc.bsuir.by/handle/123456789/10238>

Кульбіда С. Позитиви двомовного навчання глухих // Фундаментальные и прикладные исследования в практиках ведущих научных школ. – 2015. – № 4(1); Режим доступу: <URL: fund-issled-intern.esrae.ru/12-170> (дата звернення: 09.12.2015).

Кульбида, С. В. Социокультурные аспекты в образовании неслышащих в Украине (с использованием национального жестового языка) / С. В. Кульбида // Непрерывное профессиональное образование лиц с ограниченными возможностями: сборник статей международной научно-практической конференции. (Минск, 17 - 18 декабря 2015 г.). – Минск : БГУИР, 2015. – С. 41 – 45. Режим доступу:<http://libeldoc.bsuir.by/handle/123456789/10260>

Кульбіда С.В. Теоретичні засади формування жестомовної комунікативної компетенції. С.Кульбіда. Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови. Науково-методичний збірник.- Вип. 10. - Кіровоград, 2015. - С.116 — 122. Режим доступу:<file:///C:/Users/vzsh2>

2016

Проект Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо поліпшення доступу до інформації осіб з порушеннями слуху" 26.07.2016 року. Режим доступу: <http://comin.kmu.gov.ua>

Кульбіда С. В. Формування жестомовної комунікативної компетенції – від розуміння до застосування / С. В. Кульбіда // Особлива дитина : навчання і виховання. – 2016. – № 1/77. – С. 15 – 29.

Кульбіда С.В. До 10-річного ювілею лабораторії жестової мови Інституту спеціальної педагогіки НАПН України / С. В. Кульбіда // Особлива дитина : навчання і виховання. – 2016. – № 1/77. – С. 94 – 95.

Кульбида С. В. К вопросу о психолого-педагогическом сопровождении неслышащих в Украине в современных социокультурных условиях // Теория, история и методология психолого-педагогического сопровождения детей с особыми потребностями : Сб. мат. VIII Международного теоретико-методологического семинара (14 марта 2016 года). – Т. – 2. – М.: Парадигма, 2016. – С. 108 – 114.

Кульбіда С. В. Дослідження жестової мови на академічному рівні // Педагогічна газета. – 2016. – № 2 (252) березень-квітень 2016 року. - С. 6.

Кульбіда С. В. Лабораторії жестової мови – 10 років // Наше життя УТОГ. Режим доступу:<http://ourlife.in.ua>

Кульбіда С. В. Доробок лабораторії жестової мови в Україні – крок у розвитку сучасної спеціальної педагогіки і психології глухих / С.В.Кульбіда. – Збірник наукових праць X Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інтеграція науки і практики в умовах модернізації корекційної освіти України» 21 – 22 квітня 2016 року. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2016. - С. 115 – 120.

Кульбіда С.В. Особливості освітньої політики України щодо забезпечення прав глухих / Теоретичне та методичне забезпечення навчання та виховання осіб з особливими освітніми потребами : Зб. наукових праць. Вип. 6. – Славянськ: Донбаський державний педагогічний університет, 2016. – С. 125 – 139. – 0,5.

Кульбіда С. В. До питання про принципи жестомовної комунікативної компетенції / Світлана Кульбіда. - Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови : зб. наук. праць : Вип. 6. – К.: АТОЛ, 2016. – С. 100 – 106.Режим доступу:<http://lib.iitta.gov.ua/707151/>

Марчук Т.Ф., Кульбіда С.В. Українська мова. 3 клас для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для глухих дітей. Таміла Марчук, Світлана Кульбіда / підручник. – К.: Інгунабула, 2016. – 144 с. Рекомендовано МОН України" від 29.04.2016 р. № 476. Режим доступу:<http://www.xn--80aamewp7k6b.com.ua>